

Osnovna škola Bartola Kašića, Vinkovci

Erasmus+ project 2020-2022

How Roman are you?

2020-1-DE03-KA229-077527_5

Latin proverbs

Language: Croatian

Outcomes: pupils know some proverbs and can explain their meaning, they memorise
Latin proverbs and expressions

Age: 13 years

Teacher: Gordana Maršić

Activity: pupils talk about the most common proverbs in Croatian, they match
Croatian and Latin proverbs

Organization: individual work

Time: 45 minutes

Preparation: prepare a list of latin proverbs

Sources:

https://hr.wikiquote.org/wiki/Latinske_izreke

http://www.goldenproverbs.com/tp_latin.html

<https://www.artofmanliness.com/articles/latin-words-and-phrases-every-man-should-know/>

Pavao Mikić, Danica Škara: Kontrastivni rječnik poslovice, Školska knjiga, August
Cesarec, Zagreb, 1992.

Procedure:

a) (10')

Talking about proverbs:

What is a proverb?

Do you often hear proverbs?

Who uses them more often: your friends, parents, grandparents?

Do you always understand them?

Can you think of some proverbs that you often hear

(pupils know the proverbs „Kad mačke nema i miševi kolo vode.“, „Tko nema u glavi, ima u nogama“. , „Ponavljanje je majka znanja.“, „Prijatelj se u nevolji poznaje.“,...)

A **proverb** is a simple, concrete, traditional saying that expresses a truth based on common sense or experience. Some proverbs exist in more than one language because people borrow them from languages and cultures similar to theirs. The Bible and medieval Latin have played a significant role in distributing proverbs.

Same proverbs can be found in many languages, e.g.:

Svaki početak je težak.

Omne initium difficile.

Every beginning is hard.

Aller Anfang ist schwer.

Ogni principio e difficile.

Daleko od očiju, daleko od srca.

Procul ex oculis, procul ex mente.

Out of sight, out of mind.

Aus den Augen, aus dem Sinn.

Lontan dagli occhi, lontan dal cuore.

Makriá apó ta mátiá, makriá apó tin kardiá.

b) (20')

Pupils look at the list of Latin proverbs and expressions:

Teacher asks pupils to explain some proverbs

Expressions often used as they are (in Latin):

Ab ovo. – *Od jajeta.* (preneseno : *Od početka.*)

Ad acta. - *Među spise; U koš*

Alea iacta est! - *Kocka je bačena.* (*Gaj Julije Cezar, pri prelasku rijeke Rubikon*)

In medias res - *U sredinu stvari.* (u smislu: *Pređimo na stvar.*)

Lapsus linguae - *Govorna greška*

Lapsus calami - *Greška u pisanju*

Lapsu memoriae - *Greška pri pamćenju*

Memento mori - *Sjeti se da ćeš umrijeti.*

Mens sana in corpore sano - *U zdravom tijelu, zdrav duh.*

Pater familias - *Otac obitelji.*

Urbi et orbi - *Gradu i svijetu.*

Veni, vidi, vici - *Dođoh, vidjeh, pobijedih.*

Latin proverbs and Croatian ones with the same meaning:

Repetitio est mater studiorum. - *Ponavljanje je majka učenja.*

Fortes fortuna adiuvat. - *Sreća pomaže hrabrima.*

Non est aurum omne quod radiat - *Nije zlato sve što sj.*

Omnia mea mecum porto. - *Sve svoje nosim sa sobom*

Audaces fortuna iuvat. - *Sreća prati hrabre.*

Clara pacta, boni amici. - *Čist račun, duga ljubav.*

Cornix cornici oculos non effodiet. - *Vrana vrani oči ne kopa.*

De mortuis nil nisi bene. - *O mrtvima samo najbolje.*

Duobus litigantibus tertius gaudet - *Dok se dvojica svađaju treći se veseli.*

Errare humanum est. - *Griješiti je ljudski.*

Faber est suae quisque fortunae - *Svatko je kovač svoje sreće.*

Fida terra infidum mare - *Hvali more, drži se kraja.*

Iuventus - ventus - *Mladost - ludost.*

Lupus pilum mutat non mentem - *Vuk dlaku mijenja, ali ćud nikada.*

Mala herba non interit - *Neće grom u koprive.*

Non est aurum omne quod radiat - *Nije zlato sve što sj.*

Occasio facit furem - *Prilika čini lopova.*

Omne initium difficile - *Svaki je početak težak.*

Pedibus compensanda est memoria – *Tko nema u glavi, ima u nogama.*

Potius sero quam numquam - *Bolje ikad nego nikad.*

Quot capita, tot sententiae - *Koliko ljudi, toliko ćudi.*

Quod licet lovi, non licet bovi - *Što je dopušteno Jupiteru, nije dopušteno volu.*

Ubi fumus, ibi ignis – *Gdje ima dima ima i vatre.*

c) (15')

Exercise:

Match proverbs from column A and B

A – Latin	B - Croatian
Quot capita, tot sententiae.	Nije zlato sve što sija.
Clara pacta, boni amici.	Svaki početak je težak.
Quod licet lovi, non licet bovi.	Griješiti je ljudski.
Omne initium difficile.	U zdravom tijelu zdrav duh.
Non est aurum omne quod radiat.	Svatko je kovač svoje sreće.
Errare humanum est.	Što je dopušteno Jupiteru, nije dopušteno volu.
Mens sana in corpore sano.	Čist račun, duga ljubav.
Faber est suae quisque fortunae.	Koliko ljudi, toliko ćudi.

Additional task for project team members:

choose the proverbs that you like, make bookmarks with proverbs and logos (school logo, Erasmus+ logo, project logo, AMPEUlogo)

Pupils made 250 bookmarks, we had them laminated and they will be handed out to visitors of different project events (as dissemination material)

